

Opvolging van een vechtsportevenement

Richtlijnen en tips over de aanpak van een vechtsportevenement in jouw gemeente of stad

1. Situering

Dit document biedt een houvast voor de gemeente om beter om te gaan met vechtsportevenementen. Immers wanneer het evenement plaatsvindt in gemeentelijke infrastructuur of wanneer het evenement (deels) gesponsord wordt door de gemeente, draagt de gemeente of stad een bepaalde verantwoordelijkheid. Het document omvat enkele richtlijnen en tips over wat er allemaal komt kijken bij de organisatie van een vechtsportevenement. Op de algemene organisatievoorwaarden (bv. veiligheidsvoorschriften van de accommodatie voor sportevenementen, ...) wordt hier niet dieper ingegaan.

Als gemeente of stad krijg je ongetwijfeld te maken met aanvragen voor het gebruik van de accommodatie of financiële ondersteuning voor de organisatie van vechtsportevenementen. Sta je dan stil bij de aard van deze evenementen? Is het aanvraagformulier voor evenementen zodanig opgesteld dat het reeds duidelijk is of er risicovechtsporten aan bod komen? Zijn er zaken die je in het bijzonder navraagt of bespreekt met de organisatoren of aanvragers? Het Vechtsportplatform adviseert om vóór het evenement een gesprek met behulp van een [vragenlijst](#) aan te gaan met de organisator. Indien dit om praktische redenen moeilijk is, kan je de vragenlijst via telefoon, mail of een online aanvraagformulier afnemen. Uit de vragenlijst of het gesprek haal je meer informatie over het evenement en leer je of er al dan niet risicovechtsport(wedstrijd)en aan bod komen. Dit is nodig om, gezien de specificiteit van risicovechtsporten, eventuele bijkomende richtlijnen of maatregelen te bepalen.

De specificiteit van risicovechtsporten uit zich voornamelijk op vlak van gezond en ethisch sporten. Om gezond en ethisch sporten te waarborgen is het noodzakelijk dat er transparantie bestaat over de organisator, de hieraan verbonden federatie, de deelnemers, de sporten die aan bod komen, de doelgroepen, het al dan niet competitieve karakter, de medische omkadering, ... Deze parameters vertalen zich concreet in een aantal richtlijnen en maatregelen.

Na afloop van het evenement is ook een evaluatievergadering zeer nuttig, zeker als het gaat over een jaarlijks terugkerend evenement.

2. Waar sta je best even bij stil als het gaat over vechtsporten?

Volgende aandachtspunten zijn belangrijk bij de organisatie van een vechtsportevenement.

2.1 Gaat het over risicovechtsporten?

Voor een vechtsportleek is het herkennen van de sporttakken en verschillende stijlen één van de moeilijkste vraagstukken over het vechtsportgebeuren. Een eerste houvast is de definitie van risicovechtsporten. Risicovechtsporten zijn die sporten waarbij het toegestaan is bepaalde technieken te gebruiken met de intentie de fysieke of psychische integriteit van de tegenstander te verminderen ([Art. 1, 7° van het Besluit van de Vlaamse Regering houdende uitvoering van het decreet van 20 december 2013 inzake gezond en ethisch sporten](#)). We denken hierbij aan volgende niet-begrensde

lijst: kickboksen, Muay Thai, full contact karate, MMA (Mixed Martial Arts), sanda (stijl binnen wushu), boksen (Frans boksen, Engels boksen), ...

Om te weten of je te maken hebt met een risicovechtsport, kan je best nagaan welke technieken er gebruikt worden. Worden er slagen, stoten of trappen toegepast? Richt men zich hierbij op het hoofd en/of op (een deel van) het lichaam? Worden wurgingen of klemmen gebruikt?

Wanneer een slag, stoot of trap wordt toegediend aan de tegenstander waardoor diens psychische of fysieke integriteit verminderd wordt (bv. bij bewustzijnsverlies, breuk, ...) en wanneer hier een score of winst uit voortvloeit voor de toediener, gaat het over een risicovechtsport. Wanneer de toediener echter bestraft wordt voor het veroorzaken van een letsel, gaat het niet over risicovechtsport.

Ook de mate van contact bepaalt het risico van de sport. Er bestaat full contact (hard contact), light contact (contact), semi contact (zacht contact, aanraken zonder kracht) of katastijl (geen contact, stijlform waarbij niet gevochten wordt tegen elkaar).

Verder spelen ook de reglementering en de manier waarop de sporten georganiseerd worden een grote rol bij het onderscheiden van risicovechtsporten en vechtsporten. Zo komt het voor dat slechts bepaalde stijlen van een sport onder risicovechtsporten gecatalogiseerd worden (bv. full contact karate). Er duiken ook regelmatig nieuwe namen op voor een stijl of sportvorm die een afgeleide of een mix is van verschillende vechtsporten (bv. Sport Xtreme). Kortom, een antwoord vinden op deze vraag is niet altijd evident.

2.2 Gaat het over wedstrijden?

Uit de vragenlijst of het gesprek moet blijken over welk soort evenement het gaat. Het is belangrijk om te weten of het evenement een competitief of recreatief karakter heeft. Wanneer er risicovechtsportwedstrijden plaatsvinden, moeten er [bijkomende maatregelen](#) genomen worden gezien deze grotere risico's met zich meebrengen.

2.2.1 Competitie

Wedstrijden worden meestal georganiseerd onder twee vormen: gala's en toernooien.

Gala

Gala's gaan veelal 's avonds door (m.u.v. jeugd gala's). Er vindt slechts één wedstrijd tegelijkertijd plaats waardoor het totaal aantal wedstrijden beperkt blijft. Alle wedstrijden worden georganiseerd in of op één centrale wedstrijdruimte (ring, mat, octagon/kooi).

Er gaat veel aandacht naar de omkadering van het evenement. Er is meestal ruimte voor VIP en de organisatoren willen graag een groot spektakelgehalte scheppen. Deze evenementen lokken dan ook een groot aantal toeschouwers.

Deze wedstrijden worden onder andere georganiseerd binnen de [Vlaamse Boks Liga](#) en [VKBM²O](#).

Tornooi

Tornooien gaan vaak overdag door op één of meerdere dagen. Deze organisaties omvatten meerdere wedstrijden en er wordt gevochten volgens een specifiek wedstrijdssysteem (via poulesysteem, afvalssysteem, ...). De wedstrijden vinden vaak plaats op verschillende wedstrijdoppervlaktes (matten, ...) tegelijkertijd. Soms worden de finales van deze toernooien in galastijl afgewerkt.

Deze wedstrijden worden onder andere georganiseerd binnen de [Vlaamse Vechtsport Associatie](#) en de [Vlaamse Wushu Federatie](#).

2.2.2 Recreatie

Vechtsportevenementen met een recreatief karakter kunnen sterk uiteenlopen. Het kan gaan om demonstratiewedstrijden, open trainingen, stages, seminaries, ...

Demonstratiewedstrijden

Demo's zijn eigenlijk schijngevechten. De deelnemers staan effectief tegenover mekaar, maar er worden striktere regels afgesproken, bv. geen slagen naar het hoofd, niet doorslaan, ...

Open trainingen

Open trainingen worden dikwijls georganiseerd vanuit de federatie. Verschillende lesgevers uit verschillende clubs geven mekaars wijsheden door via korte trainingen. Er wordt vaak gewerkt met een doorschuifssysteem, zodat iedere deelnemer van iedere lesgever iets kan bijleren.

Stages

Stages zijn veelal clubgebonden en omvatten eigenlijk gewoon een reeks van trainingen.

Seminaries

Seminaries worden georganiseerd door een federatie of een club. Het gaat in feite over een les/training die gegeven wordt door een toptrainer of topvechter.

2.3 In samenwerking met welke federatie verloopt het evenement?

Er zijn verschillende mogelijke organisatoren. Het evenement kan georganiseerd worden door een federatie of door een club, een promotor of een commerciële organisatie al dan niet in samenwerking met een federatie.

De organiserende of meewerkende federatie kan zich toeleggen op één specifieke vechtsport (bv. de Vlaamse Boks Liga biedt enkel Engels boksen aan), op meerdere vechtsporten (bv. Vlaamse Vechtsport Associatie) of op verschillende sporten waaronder vechtsporten (bv. Sportievak).

Wanneer het gaat over de organisatie van **wedstrijden** (vechtsport of risicovechtsport) adviseert het Vechtsportplatform dat het evenement georganiseerd wordt door of in samenwerking met één van de erkende Vlaamse vechtsportfederaties: Grappling Vlaanderen, Judo Vlaanderen, Taekwondo Vlaanderen, Vlaamse Boks Liga, Vlaamse Ju-Jitsu Federatie, Vlaamse Karate Federatie, VKBM²O, Vlaamse Schermbond, Vlaamse Vechtsport Associatie en Vlaamse Wushu Federatie. Deze vechtsportfederaties beschikken over de noodzakelijke sporttechnische kennis en omkadering in de overeenkomstige sporttakken. Op die manier dient de organisator zich te houden aan de door de federatie opgelegde maatregelen om de veiligheid te garanderen. Daarnaast staat de federatie in voor de sportspecifieke omkadering met gekwalificeerde officials. In geval van **risicovechtsportwedstrijden**, adviseert het Vechtsportplatform dat het evenement georganiseerd wordt door of in samenwerking met één van de met het Vechtsportplatform samenwerkende federaties: Vlaamse Boks Liga, VKBM²O of Vlaamse Vechtsport Associatie. Deze federaties zien er bovendien op toe dat alle deelnemers medisch geschikt zijn.

Voor **recreatieve** vechtsportevenementen kan de samenwerking ook verlopen met een multisportfederatie die zich ook richt op vechtsporten: FROS Multisport Vlaanderen, KAVVV & FEDES vzw, Sporta-federatie of Sportievak.

Wanneer het evenement uitsluitend openstaat voor leden van de eigen federatie (gesloten organisatie) garanderen bovenstaande federaties ook dat alle deelnemers verzekerd zijn voor lichamelijke ongevallen en burgerlijke aansprakelijkheid volgens [de minimumvoorwaarden zoals bepaald door de Vlaamse regering](#). Bij organisaties in samenwerking met een andere federatie of wanneer het evenement ook toegankelijk is voor niet-leden van de federatie (open organisatie) is dit echter geen garantie! Een organisatie die geen belang hecht aan de verzekering van de deelnemers is dus zeker niet aangewezen.

Op de website van de federatie kan je controleren of het evenement op de kalender staat en op zoek gaan naar de door de federatie opgelegde organisatievoorwaarden.

2.4 Zijn de deelnemers volwassenen, jongeren en/of kinderen?

Vechtsportevenementen kunnen ingericht worden voor volwassenen en/of jeugd. De deelnemers kunnen recreanten of competitiesporters zijn. Voor recreatieve evenementen nemen volwassenen en jeugd vaak door mekaar deel. In geval van competitie worden meestal eerst de jeugdwedstrijden afgewerkt vooraleer te starten met de wedstrijden voor volwassenen.

Het kan ook zijn dat het evenement toegankelijk is voor iedereen (open organisatie). De organisator moet dan voor de deelnemers een verzekering afsluiten. Je controleert dus best welke verzekeringen afgesloten zijn voor de deelnemers. Soms gebeurt het dat de organisator de deelnemers verplicht zelf een verzekering af te sluiten. Omdat dit laatste zeer moeilijk te controleren valt, raadt het Vechtsportplatform het absoluut af om deze organisaties te laten doorgaan.

2.4.1 Volwassenen

Zowel bij recreanten als competitiesporters wordt voornamelijk rekening gehouden met het gewicht om sparringpartners of tegenstanders tegenover mekaar te plaatsen. Voor competitiesporters wordt ook rekening gehouden met het niveau. Voorbeelden van een opsplitsing in niveaus zijn: onderverdeling tussen elite en amateurs, onderscheid tussen A-, B-, C- of D-klasse, ... Afhankelijk van het niveau is meer of minder beschermingsmateriaal verplicht. Het minimale beschermingsmateriaal wordt vaak door de federatie aangeleverd zodat de kwaliteit bewaakt kan blijven. Indien de federatie het materiaal niet aanlevert, moet duidelijk zijn waaraan het moet voldoen. De organisatie moet het gebruikte beschermingsmateriaal ook controleren.

2.4.2 Jeugd

Bij de jeugd wordt er voornamelijk gewerkt in verschillende leeftijds- en gewichtsklassen. Daarnaast is het ook belangrijk om de ervaring mee in rekening te brengen voor competitie. Zo worden er bijvoorbeeld beginnerstornooien georganiseerd voor beginnelingen met beperkte wedstrijdervaring.

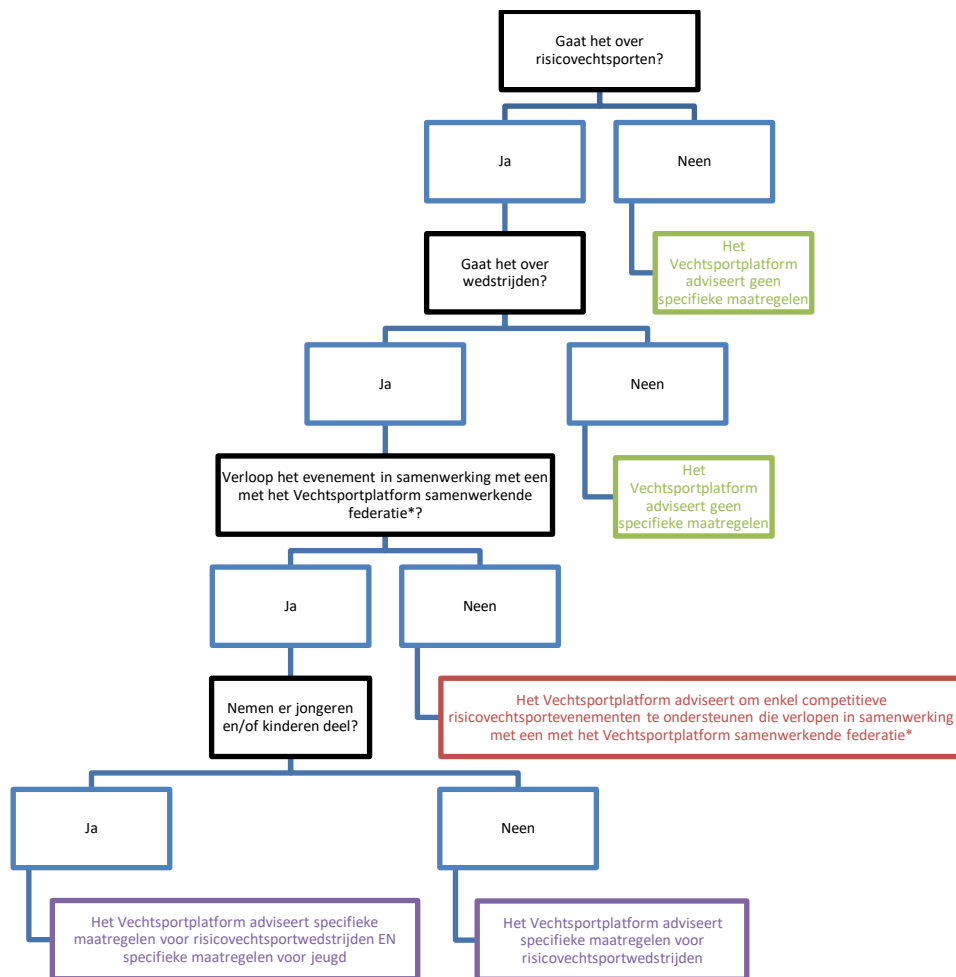
Voor jeugdsporters moeten specifieke maatregelen genomen worden. Deze moeten ook terug te vinden zijn in de reglementen.

Specifieke maatregelen voor jeugd:

- aangepaste of alternatieve wedstrijdvormen
- KO op het hoofd wordt niet toegelaten
- bijkomend beschermingsmateriaal (bv. gezichtsbeschermer, hoofdbescherming, scheenbeschermers, ...)
- garanderen van gelijkwaardige tegenstanders door rekening te houden met leeftijd, gewicht, niveau, ... (bv. maximum 2 jaar leeftijdsverschil, maximum 3 kg gewichtsverschil, vergelijkbaar aantal wedstrijden, ...)
- bepaalde technieken worden verboden (bv. geen slagen of stoten naar het hoofd)
- jeugd vriendelijke omgeving waarbij fair play voorop staat
- ...

Evenementen voor jeugd waarvoor geen bijkomende maatregelen worden genomen, worden afgeraden door het Vechtsportplatform. Bij vragen over de maatregelen, kan steeds contact opgenomen worden met het Vechtsportplatform.

3. Aan de slag

* Vlaamse Boks Liga, VKBM²O, Vlaamse Vechtsport Associatie, Vlaamse Wushu Federatie